

ESF projekts „Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu kompetences paaugstināšana”

2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003, ESS2009/88

E- KULTUROLOĢIJA

Andrejs Mūrnieks

Kultūras jēdziens

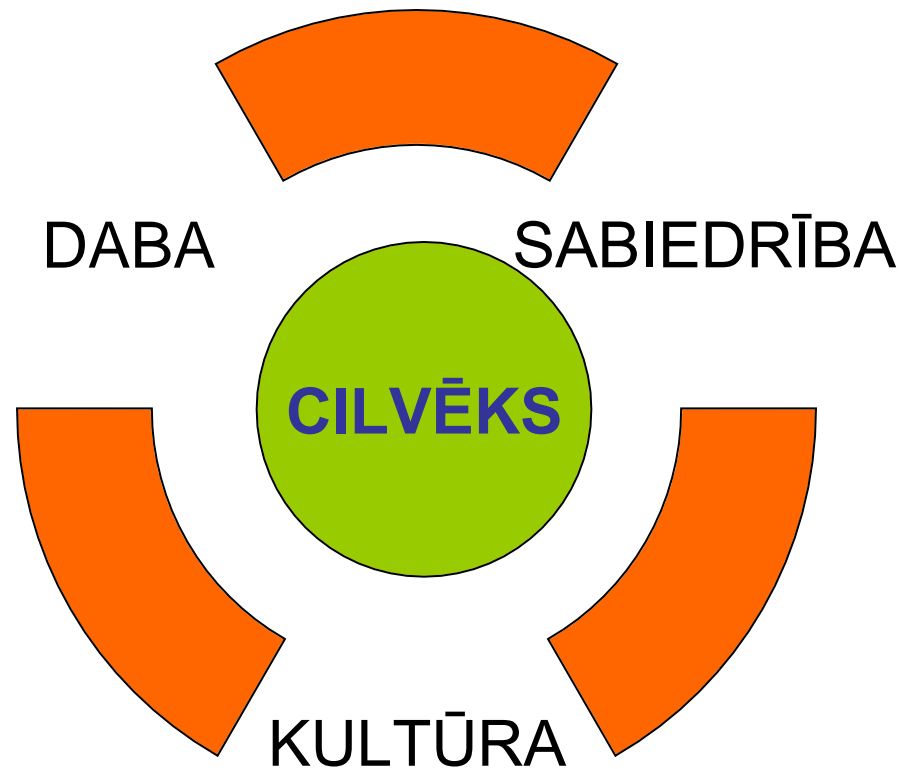
1. temats

***Kultūras jēdziena
daudzveidīgā izpratne***

Kultūras jēdziena daudzveidīgā izpratne

- Kultūra šaurākā nozīmē (kā māksla...
- Kultūra plašākā nozīmē (kā cilvēku pārveidotā vide, pretstatā dabai...
- Kultūra dziļākā nozīmē (kā attieksmju, simbolu, jēgas un vērtību sistēma...

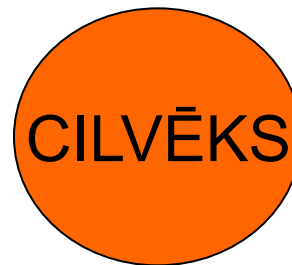
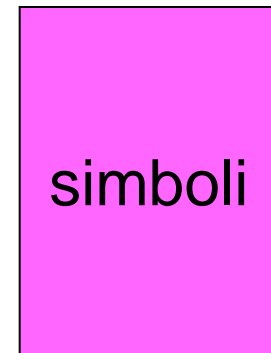
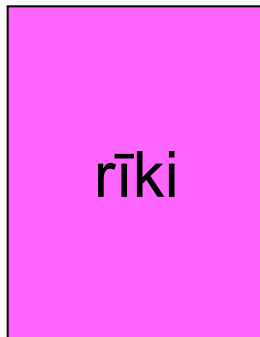
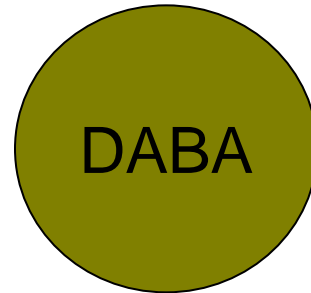
Trīs cilvēka esamības dimensijas

Cilvēks kultūrā un kultūra cilvēkā

- Sākotnēji vārdu 'kultūra' senie romieši lieto lauksaimniecībā (no latīņu vārda *colo, colere* – apstrādāt, izkopt; kultivācija – izkopšana)
- Senās Romas politiķis, filozofs un orators Marks Tullijs Cicerons to attiecina uz cilvēka dvēseles izkopšanu (*Philosophia cultura animi est* – filozofija ir cilvēka dvēseles kultūra).
- Kultūra – cilvēka iekšēja kvalitāte, spēja, prasme izkopt sevi un apkārtējo vidi.
- Cilvēks nepastāv ārpus kultūras, tāpat kā kultūra nepastāv bez cilvēka.

Cilvēku no dabas atdala rīki un simboli

Paldies par uzmanību!

Jautājumi atkārtošānai, diskusijai, uzdevumi

- Uzrakstiet visus jēdzienus, vārdu savienojumus, salikteņus, kuros ir vārda kultūra sakne (kultūr-)! Sagrupējiet tos pēc nozīmes vairākās grupās!
- Ieveidojiet tabulu un sagrupējiet jēdzienus pēc jomām, kurās tos lieto!
- Cik liela daļa kultūrā var mainīties, lai kultūra tomēr saglabātu savu identitāti?
- Kas tieši cilvēkā ir dabas dots un kas ir kultūras nosacīts (izveidojies sabiedrības kultūras iespaidā)?